

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Дизайн середовища	Рівень вищої освіти	перший (бакалавр)
Кафедра	Дизайн середовища	Рік навчання	1
Галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки	Вид дисципліни	Обов'язкова
Спеціальність	В2 Дизайн	Семестри	2

ОСНОВИ ЕРГОНОМІКИ ТА ПРОЄКТУВАННЯ ІНТЕР'ЄРІВ І МЕБЛІВ

Семестр 2

(січень – травень 2025/2026 н.р.)

Викладач	Северин Віктор Дмитрович, кандидат мистецтвознавства, старший викладач кафедри «Дизайн середовища»
E-mail	viktorseverin21@gmail.com
Заняття	За розкладом
Консультації	Четвер 12.00–13.00 (за необхідністю)
Адреса	к. 204, 203, поверх 2, корпус 2, вул. Мистецтв 8
Телефон	(057) 706-02-46 (кафедра «ДС»)

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є електронні листи (тільки у робочі дні до 18-00). Умови листування:

- 1) в *темі* листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни;
- 2) в полі тексту листа позначити ПІБ студента, який звертається (анонімні листи не розглядаються);
- 3) файли підписувати таким чином: *прізвище_завдання*. Розширення: *текст* — *doc, docx, ілюстрації* — *jpeg, pdf*.

Окрім роздруків для аудиторних занять, роботи для рубіжного контролю мають бути надіслані на пошту викладача. Обговорення проблем, пов'язаних із дисципліною, у коридорах академії не припустимі. Консультавання з викладачем в стінах академії відбуваються у визначені дні та години.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна має обов'язкові передумови для вивчення, це дисципліни: «Основи композиції і проєктної графіки», «Введення в спеціальність», «Матеріалознавство та технології в дизайні предметно-просторового середовища», «Основи ергономіки». Студент отримує повну підтримку при опрацюванні матеріалу обов'язкової дисципліни та підготовки її практичної/методичної стратегії. Студент може для ознайомлення запропонувати теми для опрацювання матеріалу, пов'язаного з загальною тематикою курсу.

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Базою навчального тезаурусу дисципліни «Основи проектування інтер'єрів і меблів» є складений за авторською методикою, напрацьованою викладачами кафедри «Дизайн середовища», курс практичних занять, який охоплює історичні та сучасні дані (прикладні проєктних розробок, методики основ проектування) зі світової матеріальної та художньо-проєктної культури, а також розкриває сутність та актуальність проектування. Склад дисципліни передбачає необхідність методичних рекомендацій. Студентам надається перелік рекомендованої для опрацювання основної та додаткової літератури (монографії, книги, навчальні посібники, періодичні видання) і джерел Інтернету (див. Список рекомендованої літератури). Дисципліна викладається українською мовою.

ПОСИЛАННЯ НА МАТЕРІАЛИ

Додаткові навчально-інформаційні матеріали, у тому числі актуальні проєктні розробки з дизайну та архітектури, дані про авторів, дизайнерські школи, творчі групи і т. ін. можна переглянути у мережі Інтернет. Відповідні посилання на потрібний сайт (Link – код в HTML або РНР документі) надаються викладачем під час занять, або за проханням студента після закінчення лекції, а також в процесі електронного листування.

Свої додаткові навчальні матеріали, пошукові ескізи тощо можна запропонувати переглянути за електронною адресою: viktorseverin21@gmail.com

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Для створення пошукових ескізів - білі аркуші формату А4 та графічні матеріали (за вибором студента). Комп'ютерна техніка (ноутбук, планшет тощо) з можливістю виходу до мережі Інтернет. Для іноземних студентів, які недостатньо володіють державною мовою України пропонується використання необхідних для паралельного перекладу гаджетів (смартфону, планшета, ноутбуку). Головною програмою, необхідною для опанування практичного матеріалу та створення авторської дизайн-пропозиції є CorelDRAW. Проведення занять в системі ON-LINE – в програмах Classroom, Meet, Skype та через електронну пошту.

МЕТА Й ЗАВДАННЯ КУРСУ

Метою дисципліни «Основи проектування інтер'єрів і меблів» є формування у студента практичних навичок володіння отриманими знаннями з питань проектування інтер'єрів, функційних та стилістичних особливостей сучасних інтер'єрів, їх обладнання, меблів з метою подальшого самостійного вирішення відповідних завдань.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни є:

- формування у студентів стійкої мотивації до вивчення дисципліни та потреби в систематизованих знаннях в цій галузі;
- надання їм необхідних знань та практичних навичок;
- поєднання комплексів знань і умінь при проектуванні інтер'єрів і меблів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

комплекс відомостей про обсяг комплексних знань, умінь та навичок з проектування меблів, які необхідні для професійної діяльності.

вміти: вирішувати практичні задачі при проектуванні житлового середовища і меблів.

ОПИС І СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Основна спрямованість дисципліни передбачає надання студентам необхідних навичок у вирішенні практичних задач при проектуванні житлового середовища і меблів. Контент дисципліни вміщує розгляд важливих питань: методологію поетапного виконання необхідних учбових завдань; творче мислення в моделюванні меблів, меблевого дитячого конструктора; основи теоретичних напрацювань, що є достатніми для нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі творчої діяльності, оволодіння графічною майстерністю у створенні проєктної пропозиції.

Дисципліна вивчається протягом двох семестрів 1-го курсу.

Другий семестр 1 курсу має 2 змістові модулі (обміри меблів, проектування меблевого дитячого конструктору) та 11 тем. Обсяг дисципліни містить 6 кредитів (180 годин), з них: 90 годин — аудиторні практичні заняття та 90 годин — самостійні).

Змістовий модуль 1. Обміри меблів.

Тема 1. Техніка обмірів меблів та інструменти для виконання обмірів.

Тема 2. Зарисовки меблів, виконання кроків. Обміри.

Тема 3. Виконання обмірних креслень.

Тема 4. Виконання ортогональних проєкцій меблевого виробу.

Тема 5 Викреслення пропорційної схеми меблів. Складання анотації.

Тема 6. Завершення виконання завдання з обміру меблів.

Змістовий модуль 2. Меблевий дитячий конструктор.

Тема 7. Курсовий проєкт за темою « Дитячий меблевий конструктор».

Тема 8. Викреслення ортогональних проєкцій одного з варіантів та комбінаторних видів формоутворення.

Тема 9. Виконання в матеріалі моделі дитячого меблевого конструктора.

Тема 10. Виконання проєкту начисто

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Теми і зміст матеріалу розкриваються у процесі проведення вступних бесід. Практичні заняття здійснюються у вигляді виконання практичних завдань. Самостійна робота студентів спрямована на закріплення практичних завдань із їхнім уточненням відповідно до консультацій викладача. Зміст самостійної роботи також включає пошук і аналіз додаткової інформації, підготовку вправ до екзаменаційного перегляду, а також (за бажанням) написання тез доповідей, рефератів за темами дисципліни. Додаткових завдань для самостійної роботи не передбачено.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Формою контролю є екзаменаційний перегляд. Для отримання оцінки екзаменаційного перегляду достатньо пройти рубіжні етапи контролю у формі модульних /поточних перевірок процесів практичної та самостійної роботи. Для тих студентів, які бажають покращити результат, передбачені письмові роботи з підготовки тез конференцій за обраними темами дисципліни (5 балів).

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

При вивченні дисципліни «Основи проектування інтер'єрів і меблів» застосовано наступні методи контролю та самоконтролю, зокрема:

- методи контролю аналітичних навичок: перевірка самостійно виконаної графоаналітичної та пошукової роботи;
- рубіжний, підсумковий.

Форма організації контролю : індивідуальний контроль за результатами засвоєння знань

Рубіжний контроль:

- 1 модуль: рейтинговий перегляд 8 навчального тижня;
- 2 модуль: рейтинговий перегляд наприкінці 15 навчального тижня;

Підсумковий контроль засвоєння знань здійснюється у формі екзаменаційного перегляду.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Поточне тестування та самостійна робота			СУМА
Модуль 1	Модуль 2		
T1-T6	T7-T10	Залік	
0-45	0-45	0-10	
			90-100

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Диференціація А (внутрішня)	Національна	Бали	ECTS
відмінно	90–100	A	A+ 98–100	задовільно	64–74	D
			A 95–97		60–63	E
			A- 90–94	незадовільно	35–59	FX
добре	82–89	B		незадовільно (повторне проходження)	0–34	F
	75–81	C				

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Дисциплінарна та організаційна відповідальність. Викладач несе відповідальність за координацію процесу занять, а також створення атмосфери, сприятливої до відвертої дискусії із студентами та пошуку необхідних питань з дисципліни. Особливу увагу викладач повинен приділити досягненню програмних результатів навчання дисципліни. В разі необхідності викладач має право на оновлення змісту навчальної дисципліни на основі інноваційних досягнень і сучасних практик у відповідній галузі, про що повинен попередити студентів. Особисті погляди викладача з тих чи інших питань не мають бути перешкодою для реалізації студентами процесу навчання.

Викладач повинен створити безпечні та комфортні умови для реалізації процесу навчання особам з особливими потребами здоров'я (в межах означеної аудиторії).

Міжособистісна відповідальність. У разі відрядження, хвороби тощо викладач має право перенести заняття на вільний день за попередньою узгодженістю з керівництвом та студентами.

ПРАВИЛА СТУДЕНТА

Під час занять студент повинен обов'язково вимкнути звук мобільних телефонів. За необхідності він має право на дозвіл вийти з аудиторії (окрім заліку або екзамену). Вітається власна думка з теми заняття, яка базується на аргументованій відповіді та доказах, зібраних під час практичних або самостійних занять.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTІ

Недопустимі пропуски занять без поважних причин (причини пропуску мають бути підтверджені необхідними документами або попередженням викладача). Не вітаються запізнення на заняття. Самостійне відпрацювання обраної теми з дисципліни «Основи проектування інтер'єрів і меблів» відбувається в разі відсутності студента на заняттях з будь-яких поважних причин.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (у своїх доповідях, у концептуальному рішенні проектної пропозиції тощо). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час рубіжного контролю студент відсутній, він втрачає право отримати бали за проект. Наступним кроком рубіжного контролю є отримання хвостівки із вказаною датою перездачі завдань.

Корисні посилання: <https://законодавство.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html>

<https://saiup.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi/>

РОЗКЛАД КУРСУ

Дата	Тема	Вид заняття	Зміст	Годин	Рубіжний контроль	Деталі
Змістовий модуль 1. Обміри меблів.						
26. 01. - 14. 03.		практич ні	Основи проектування інтер'єрів і меблів	5		
		практич ні	Практичні заняття з «Оснoв ергономіки»	10	Консультації з викладачем за темою проекту	Виконання роботи з ергономіки
	1	практич ні	Техніка обмірів меблів та інструменти для виконання обмірів	6	Консультації з викладачем за темою проекту	Виконання обмірів меблів
	2	практич ні/ самостій ні	Зарисовки меблів, виконання кроків. Обміри.	6/5	Консультації з викладачем за темою проекту	Пошукові ескізи приносятьс я на заняття
	3	практич ні/ самостій	Виконання обмірних креслень.	6/10	Консультації з викладачем за темою проекту	Пошукові ескізи приносятьс

		ні				я на заняття
	4	практичні/самостійні	Виконання ортогональних проєкцій меблевого виробу.	6/10	Консультації з викладачем за темою проєкту	Пошукові ескізи приносяться на заняття
	5	практичні/самостійні	Викреслення пропорційної схеми меблів. Складання анотації.	6/10	Консультації з викладачем за темою проєкту	Пошукові ескізи приносяться на заняття
	6	практичні/самостійні	Завершення виконання завдання з обміру меблів.	6/10	Консультації з викладачем за темою проєкту	Письмово, пошукові ескізи приносяться на заняття
Змістовий модуль 2. Меблевий дитячий конструктор.						
21.03. - 14.05.	7	практичні	Семестровий проєкт за темою « Дитячий меблевий конструктор»	10/10	Консультація за темою проєкту	Пошукові ескізи приносяться на заняття
	8	практичні/самостійні	Викреслення ортогональних проєкцій одного з варіантів та комбінаторних видів формоутворення.	10/10	Консультація за темою проєкту	Пошукові ескізи приносяться на заняття
	9	практичні/самостійні	Виконання в матеріалі моделі дитячого меблевого конструктора.	10/10	Консультація за темою проєкту	Пошукові ескізи приносяться на заняття
	10	практичні/самостійні	Виконання проєкту начисто	15/15	Консультації з викладачем за темою проєкту	Пошукові ескізи приносяться на заняття

1 змістовий модуль. Обміри меблів.

Тема 1. Окреслюються задачі курсу, структура і форма викладення навчального матеріалу. Пояснюються ортогональні проєкції; Розміри; Порядок графічних засобів.

Тема 2 Виконання необхідних зарисовок меблів, які знаходяться в колекції кафедри «ДС» Виконання необхідних кроків обраного зразку меблі. Обміри деталей зразка.

Тема 3. Виконання креслень обмірів зразка меблі (чернетка) з використанням необхідних інструментів.

Тема 4. Ортогональні проекції виконуються в залежності від розташування їх на планшеті. Присутніми на ньому повинні бути: вид спереду, вид зверху та боковий вид зразка меблі.

Тема 5 На основі виконаних ортогональних проекцій зразка меблі, в масштабі 1:10 виконується пропорційна схема. Анотація складається з елементів, використаних при виконанні завдання.

Тема 6. На планшеті (80 x 80 см) виконуються три ортогональні проекції вибраного меблевого зразка, пропорційна схема та найвиразніша деталь в натуральному розмірі (папір, акварель, лайнер.)

2 змістовий модуль. Меблевий дитячий конструктор

Тема 7. Виконуються дві клаузури: Клаузура 1. Ескіз-ідея структури дитячого меблевого конструктора. Клаузура 2. Образне кольорове рішення дитячого меблевого конструктора. Для виконання завдання треба зробити не менше трьох-чотирьох примірників. Макетування. Комбінаторні варіанти на основі обраних модульних елементів. Вибір конструкційно – обробчих матеріалів та технології виконання деталей конструктора.

Тема 8. На планшеті 80 x 80 см 9 акварель, лайнер, олівець), виконується креслення ортогональних проєкцій одного з варіантів та комбінаторних видів формоутворення

Тема 9. Виконання в матеріалі моделі дитячого меблевого конструктора в масштабі 1: 3, з матеріалу близькому до натурального.

Тема 10. На планшеті 80 x 80 см (акварель, лайнер, олівець), виконується завершення креслення ортогональних проєкцій одного з варіантів та комбінаторних видів формоутворення і завершення в матеріалі моделі дитячого меблевого конструктора в масштабі 1: 3, з матеріалу близькому до натурального.

Екзаменаційний перегляд

1. На планшеті (80 x 80 см) три ортогональні проекції вибраного меблевого зразка, пропорційна схема та найвиразніша деталь в натуральному.

2. На планшеті 80 x 80 см креслення ортогональних проєкцій одного з варіантів та комбінаторних видів формоутворення, модель дитячого меблевого конструктора в масштабі 1:3, з матеріалу близькому до натурального.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

	Бали		Критерії оцінювання
	0–20	0–40	
A+	20	40	Студент в повному обсязі опанував матеріал практичного та самостійного курсу, проявив креативне мислення при виконанні завдань, логічно обґрунтував послідовність виконання необхідних завдань, професійно виконав усі етапи завдання, додатково брав участь у доповіді конференції з обраної теми.
A	17–19	37–39	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми. Графічна подача акуратна, професійна, без помилок.
A-	16	36	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, подача акуратна, без помилок.
B	12–15	32–35	Студент добре опанував обсяг матеріалу практичного та самостійного курсу, творчо та якісно виконав усі поставлені завдання, але при цьому робота має незначні недоліки.
C	8–11	22–31	Студент в цілому добре опанував матеріал практичного та самостійного курсу, творчо та якісно виконав більшість поставлених завдань, але виконана робота має суттєві недоліки.

D	4–7	10–21	Студент в недостатньому обсязі опанував матеріал практичного та самостійного курсу, вирішив в цілому основні поставлені завдання, але виконана робота має значні недоліки (відсутність концепції, творчого підходу, неякісна графічна подача проекту тощо).
E	1–3	1–9	Студент в недостатньому обсязі опанував матеріал практичного та самостійного курсу, вирішив в цілому основні поставлені завдання, але виконана робота має багато значних недоліків (відсутність змістовного аналізу аналогів, обґрунтування концепції завдання, помилки в обробці графічного матеріалу, несвоєчасна подача виконаної роботи на екзамен без поважної причини тощо).
	0	0	Пропуск рубіжного контролю

СИСТЕМА БОНУСІВ

Передбачається додаткове отримання балів, якщо здобувач брав участь у доповіді конференції з обраної теми (5 балів).

КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ, ЯКІ МАЮТЬ БУТИ СФОРМОВАНІ В РЕЗУЛЬТАТІ ОСВОЄННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Інтегральна компетентність (ІК)

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі дизайну, або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій і методів дизайну та характеризується комплексністю та невизначеністю умов

Заплановані результати освоєння дисципліни (компетенції)	Заплановані результати навчання дисципліни
<p><i>Загальні компетентності (ЗК)</i></p> <p>1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p>	<p>1. Застосовувати набуті знання і розуміння предметної області та сфери професійної діяльності у практичних ситуаціях</p> <p>9. Створювати об'єкти дизайну засобами проєктно-графічного моделювання.</p>
<p><i>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)</i></p> <p>4. Здатність застосовувати навички проєктної графіки у професійній діяльності.</p> <p>7. Здатність використовувати сучасне програмне забезпечення для створення об'єктів дизайну</p> <p>8. Здатність здійснювати колористичне вирішення майбутньої дизайн-об'єкта.</p>	<p>12. Дотримуватися стандартів проєктування та технологій виготовлення об'єктів дизайну у професійній діяльності</p> <p>18. Відобразити морфологічні, стильові та кольоро-фактурні властивості об'єктів дизайну.</p>

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА**Нормативна:**

1. ДСТУ ISO 8995-2003. Принципи зорової ергономіки. Освітлення робочих систем усередині приміщень (ГОСТ ISO 8995-2002, IDT). Київ: Держстандарт України, 2003.
2. ДСТУ 3943-2000. Дизайн і ергономіка. Склад, виклад та зміст документації. Київ: Держстандарт України, 2000.
3. ДСТУ 3944-2000. Дизайн і ергономіка. Правила виконання дизайн-ергономічних робіт під час розроблення та поставлення продукції на виробництво. Київ: Держстандарт України, 2000.
4. ДСТУ 3899-99 Дизайн і ергономіка. Терміни та визначення
5. ДСТУ 4055-2001 Дизайн і ергономіка. Номенклатура дизайнових та ергономічних показників якості продукції виробничо-технічного призначення.

Базова:

1. Білодід Ю.М., Поліщук О.П. Основи дизайну: Навч. посіб. К.: ПАРАПЛАН, 2021. 240 с.
2. Василенко О.С. Ергономіка офісного середовища. К.: КНУБА, 2019.
3. Веретільник Т.І., Мисник Л.Д. Основи теорії кольору. Навчально-методичний посібник для здобувачів освітнього ступеня бакалавра спеціальності 186 “Видавництво та поліграфія” М-во освіти і науки України, Черкас. держ. технол. ун-т. Черкаси : ЧДТУ, 2020. 130 с.
4. Гейнс Джоанна. Дизайн простору, у якому хочеться жити. Київ: ArtHuss, 2019. 352 с.
5. Голобородько В.М. Основи ергономічного проектування захватних частин інструментів. Метод. рекомендації до практичної роботи з ергономіки. Харків, ХДАДМ, 2021. 26 с. (електронна версія)
6. Йоганнес Іттен. Наука дизайну та форми. Вступний курс, який я викладав у Баухаузі та інших школах. Пер. з нім.: переклав Сергій Святенко. Київ. Вид-во «ArtHuss», 2021. 136 с.
7. Кривуц С.В., Полякова Є.В. Трансформація сучасних багатофункціональних меблів як фактор вирішення дизайну житлового простору (на прикладі творчості Джо Чезаре Коломбо) // Збірник наукових праць молодих учених Дрогобицького державного педагогічного університету ім. Івана Франка. Дрогобич: Посвіт, 2023. № 68. С. 119-125.
8. Лаптон, Філіпс. Основи. Графічний дизайн 04. Київ: ArtHuss, 2020. 180 с.
9. Лауэр Дэвид, Пентак Стивен. Основи дизайну Київ: ArtHuss, 2019. 304 с.
10. Новосельчук Н.Є. Дизайн інтер'єру: навч. посібник. Полтава: Національний ун-т імені Юрія Кондратюка, 2020. 165 с.

11. Папанек В. Дизайн для реального світу. Екологія людства та соціальні зміни. Київ: ArtHuss, 2020. 480 с.
12. Сьомка С.В., Антонович Є.А. Дизайн інтер'єру, меблів та обладнання : підручник. Київ : Видавництво «Ліра-К», 2018. 400 с.
13. Харпер К. Стилі інтер'єру. Київ: ArtHuss, 2019. 223 с.

Допоміжна:

1. Губаль Б. Композиція в дизайні. Одно-, дво- і тривимірний простір. Івано-Франківськ: ПЦ Матвей, 2011. 240 с.
2. Легенький Ю. Г. Дизайн: культурологія та естетика. Київ : КДУТД, 2000. 272 с.
3. Новосельчук Н.Є. Дизайн інтер'єру: навч. посібник. Полтава: Національний університет ім. Юрія Кондратюка, 2020. 165 с.
4. Норман Дональд. Емоційний дизайн. Чому ми любимо (або ненавидимо) речі довкола нас. Київ: ArtHuss, 2019. 380 с.

Електронні ресурси:

1. Еко-дизайн в інтер'єрі: Стрімке зростання попиту на екологічно чисті меблі. 2024. URL: <https://lofty.kiev.ua/ua/a494338-eko-dizajn-interere.html?srsltid=AfmBOopPUK0qBoyxJ8jMrTDpSGOUbdoxSNQ7845WAITV73v2-OtHbyCi>.
2. Роль ергономіки в дизайні виставкового стенду. Електронний ресурс, режим доступу: <https://alрасаехрogroup.ua/uk>
3. Сучасне проектування – стилі та напрями: органічна архітектура. URL: <https://konst.com.ua/our-blog/organic>